

Telegraful Român

Organ național-bisericesc — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andrei Șaguna
APARE SAPTAMANAL

Abonamentul:
Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 125 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 8 Dolari.

Articole și corespondențe
se adresează **Redacției** Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază,

Prețul inserțiunilor
un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiunile
se adresează **Administrației** ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Întregirea scaunelor vlădicești

(=) Prin trecerea la cele veșnice a neuitaților vrednici arhiepiscopilor, răposați în earna aceasta, unul al Orăzii, altul al Clujului, amândoi încărcăți de ani bogăți în bune și neperitoare roade pentru neam și biserică, au ajuns vacante, în Mitropolia Ardealului, două scaune de episcopi: al Orăzii, și al Clujului-Vadului și Feleacului.

Potrivit dispoziției din Statutul de organizare a Bisericii ortodoxe române, Art. 121, care prevede, «ca alegerea noului episcop să se facă neapărat în interval de trei luni», colegiile electorale bisericesti, în vederea întregirii scaunelor episcopale dela Cluj și Oradea, au să se întrunească pe la sfârșitul lunii lui April, sau la începutul lunii lui Mai.

Am subliniat de altă dată în aceste coloane, și subliniăm și la acest prilej, cerința de a se pune toată priceperea și toată desinteresarea celor cu rost în alegerile vlădicești.

Văduvitele eparhii, — este obștească dorință, — să fie înzestrate cu episcopi tot așa de vrednici cum au fost cele două distinse personalități, fericirii Episcopi Roman și Nicolae, cari au înscris în viața bisericii noastre înfăptuiri ce rămân mărturisiri durabile de organizări și mari realizări.

În acest scop, cel mai simplu sentiment al datoriei noastre de ortodocși români ne impune să chemăm în fruntea eparhiilor vacante ale mitropoliei noastre oameni de mână *întâi*, caractere zidite întru totul pe temeliile Evangheliei;

oameni de acțiune, destoinici să dea ritmul cerut vieții bisericesti actuale, păstrând legătura cu trecutul de credință a neamului, și grupând în jurul lor puteri pricepute și încercate;

oameni cari, prin activitatea și publicațiile lor de până acum, dovedesc pregătirea necesară pentru misiunea ce li se va încredința;

oameni reprezentativi, cu reputație bine stabilită, și în același timp buni cunoscători ai împrejurărilor și condițiilor de viață în care se găsesc viitorii lor păstoriți din regiunea eparhiei vacante, — fapt ce nu poate fi numit nici decum «regionalism» în înțeles peiorativ;

oameni capabili de a concepe un larg program de activitate, program pe care să aibă perspective de viață ca să-l și realizeze.

Credincioșii, trebuie să simtă, la rândul lor, că au în fruntea eparhiei un păstor veritabil, care a avut ocazii de a-i cunoaște, și care este profund cunoscător și urmăritor al învățaturii Mântuitorului, și care se va năzuși să-i aibe ca prețioși muncitori și sprijinitori

în opera de cultură creștină și socială a eparhiei, întărind astfel cât mai din adins credința și neamul.

A insista întru a pune în lumină nefavorabilă regionalismul în senzul lui acceptabil, este lucru inutil și lipsit de înțeles, mai cu seamă în materie de alegeri bisericesti. Ardealul ortodox n'are «granițe închise» pentru frații din alte părți ale țării. Acest Ardeal n'a cultivat niciodată separatismul între băștinași și între frații lor de aiurea: în toate timpurile, în clipele decisive, a precumpănit sentimentul *solidarității* între ortodocșii «de dincoace» și între «cei de dincolo».

Proces, pe această temă, nu s'a deschis din nici o parte, cu atât mai puțin din parte ardelenescă.

Dacă sântem buni ortodocși, și dacă avem și celelalte însușiri

trebuitoare pentru ocuparea unui scaun episcopal, — care impune o sarcină măreață, dar plină de griji, — este absolut indiferent că unul sau altul dintre candidați s'a născut întâmplător în Ardeal, sau în altă parte a României de azi, care este și rămâne, cu toate acestea, una și nedespărțită, țara iubită a noastră, a tuturor.

Mici neînțelegeri, dacă uneori or fi existând, sânt departe să însemneze «regionalism» și «granițe zăvorite».

Credincioșii, cu rost în alege- rile ce se vor îndeplini într-una din apropiatele luni, vor avea negreșit în vedere: întâi trebuințele clerului și ale poporului, și după aceea vor ținea seamă de interese ce cad, în orice caz, pe al doilea plan.

Astfel vor fi în măsură să ne arate: *cine cu adevărat vrednic este!* — ca să primească chemare și har de sus.

Insemnătatea postului pentru mântuirea noastră sufletească

Mulți se ridică împotriva postului și spun că nu este de nici o trebuință, ba că e chiar vătămător sănătății. Mulți spun: n'am nevoie de post, ceea ce altul poate câștiga prin post, eu pot câștiga și fără post.

Postul este un bun mijloc de a ne face cunoscută viața religioasă. Trupul trebuie să se supună sufletului, iar sufletul voinței lui Dumnezeu. Răul însă tocmai în aceea constă că sufletul nu vrea să se supună lui Dumnezeu, iar trupul nu se supune sufletului. Postul isvorește din dorința fierbinte a sufletului nostru, de a se supune cât mai mult lui Dumnezeu. Trupul fiind supus din când în când unei reguli mai aspre în privința mâncării, se va supune cu mai multă ușurință poruncilor dumnezeiești. Postul este cel mai bun mijloc de a ne curăți corpul și sufletul.

În primul rând, cine nu mănâncă carne și grăsimi, își curăță trupul și și-l păzește de boale. Medici renumiți accentuează însemnătatea postului. Ei adeseori recomandă bolnavilor hrana cu legume.

Corpul are mare înfrăurire asupra sufletului. Un corp îmbuibat cu mâncări grase și gustoase, naște în sufletul nostru diferite pofte cari ne împing spre păcat. Pe când un trup curățit și ușurat prin post aduce pace și liniște în sufletul nostru. Înfrânarea dela mâncările gustoase naște în sufletul nostru o mare virtute: cumpătarea. Ea însemnează stăpânire de sine, înfrângerea poftei, eliberarea spiritului de ispitele trupului. Cumpătarea stăpânește plăcerile momentane; prin ea ne renaștem și devenim o nouă făptură. — Domnul Hristos spune: «Luați aminte de voi înșivă să nu se îngrozeze inimile voastre de im-

buibare și băutură și de grijile lumești și ziua aceea să vie peste voi fără de veste ca un laț». (Luca 21, 34.)

Cine postește cu trupul său, va putea posti și cu sufletul, adică postul trupesc, în chip firesc, este urmat de cel sufletesc. Cine se poate înfrâna dela mâncare, se va putea înfrâna și dela păcate. Cine s'a deprins să mănânce de post, va putea birui minciuna, clevețirea, mânia, și mândria. Nu trebuie să facem din mâncare și băuturi un scop al vieții, ci un mijloc pentru întreținerea sănătății. Nu trăim ca să mâncăm, ci mâncăm ca să trăim. Sf. Apostol Pavel zice undeva: «Dacă mâncarea de carne smintește pe fratele meu, în veci nu voi mânca carne». (I Cor. 8, 31.) Iată adevărata tărie de suflet care trebuie să caracterizeze pe orice creștin adevărat.

Postul este foarte vechi, tot așa de vechi ca omul însuși.

Prima poruncă despre post, a pus-o Dumnezeu omului, când i-a poruncit, în rai, ca din pomul cunoștinții binelui și al răului să nu mănânce.

Postul se bucura de mare cinste și la păgânii din antichitate: greci și romani. Romanii aveau o vorbă frumoasă: rabdă și te stăpânește. Astăzi mai postesc încă turcii, chinezii, indienii, ba chiar și popoarele sălbatice.

În cărțile V. T. în nenumărate locuri ni se vorbește despre post. (Lev. Num., Iud., Sam., 1 Reg. 2 Cron., Isaia, Ier., Ioil, Zach., Daniil.)

În ziua cea mare a împăcării, (luna 7, ziua 10), când arhiereul însuși aducea jertfă pentru expierea păcatelor poporului, toți iudeii trebuiau să postească.

Iată bunăoară ce citim la profetul Ioil: «Chiar acum zice Domnul, întoarceți-vă la mine cu toată inima, cu post, cu plâns și bocet.»

Iar la Daniil: «Și mi-am întors fața spre Domnul-Dumnezeu, ca să-L caut cu rugăciune și cereri, postind în sac și cenușă» (9, 3). Iar la profetul Iona ni se vorbește despre postul și pocăința ninivitenilor.

Moisi a postit 40 zile, înainte de a primi decalogul, iar fariseii posteau Joia, în amintirea urcării lui Moisi pe muntele Sinai, iar Lunia, în amintirea scoborârii. Profetul Ilie, tot prin post îndelungat, a ajuns să vadă pe muntele Horeb slava lui Dumnezeu, iar Ioan Botezătorul tot prin ajutorul postului se face om mai mare decât care n'a fost nimenea dintre cei născuți din femeie.

Mântuitorul, înainte de a-și începe opera de mântuire a neamului omenesc, a postit 40 zile, în pustietatea Carantaniei, pentru ca să ne dea exemplu de înfrânare.

Mântuitorul pune mai presus de toate datoria către sufletul nostru. Corpul e adevărat că trăiește cu mâncare, dar sufletul cu învățatură dumnezeiască.

La sf. evang. Matei 17, 21, Domnul accentuează puterea postului, atunci când este unit cu rugăciunea. De cel ce postește și se roagă, diavolul nu se poate apropia.

Sfinții părinți Atanasie, Vasile cel Mare, Ioan Chrisostom și alți luceferi ai Bisericii găsesc în post untelemnul cel nesecat pentru candela dreptei credințe și a dragostei creștinești. Sf. noastră Biserică, întemeiată pe aceste considerațiuni, în înțelepciunea ei, a rânduit cele patru mari posturi, precum și Miercurile și Vinerile de peste an. La finea celor 4 posturi, curăți trupul și sufletește, ne putem apropia de taina sf. mărturisiri și apoi putem primi trupul și sângele cel scump al Domnului.

Nimenea nu va putea tăgădui tăria postului, mai ales atunci când e unit cu rugăciunea, milostenia, cetirea cuvântului dumnezeiesc și alte îndeletniciri creștinești.

Postul tămăduiește sufletul nostru și ranele păcatelor. E în interesul sănătății noastre trupеști și sufletești să ne înfrânăm și să iubim postul.

Pr. Ioan Ilie

În Telegraful Român, din 16 Febr. c. a apărut la pagina 2 un articol intitulat: «Suferințele tagmei preoțești», semnat cu inițialele dlui profesor D. Stăniloae.

În acest cuvânt ridicat tocmai dela catedra ziarului de către redactorul foi noastre bisericesti, unul dintre cei mai cinstiți muncitori cu scrisul și cu fapta ai generației tinere de azi, se spulberă atâtea prejudecăți false și se pune capăt atâtor calomnii odioase aduse tagmei preoțești de către mulți dușmani cu rea voință, sau în urma necunoștinței în mod critic a situației adevăratei vieți preoțești.

Astfel de articole pline ca un bob de grâu copt trebuiesc relevate și discutate

din partea preoției noastre pe toate căile și la toate răspântiile, pentru că din ele străbate ca un suflu puternic toată jalea unei tagme pe umerii căreia se sprijinește sufletul acestei nații.

Avem azi mulți mănuitori iscusiți ai condeiului, cari scriu zilnic coloane întregi de ziare cu conținut politic și social admirabil încadrate între floricelele poetice și amețitoare învârteli stilistice, dar sunt foarte puțini acei gazetari, cari își bat capul cu suferințele tagmei preoțești. Astfel cuvântul public al dlui profesor Stăniloae merită din partea preoției între astfel de împrejurări cea mai sinceră mulțumită și deosebită recunoștință. Căci pe lângă cererea celor mai elementare drepturi de trai ale preoției, acest articol mai e și un minunat rechizitoriu, cuprinzând în cadrele sale restrânse câteva adevăruri spuse pe față întocmai cum se prezintă ele în viața reală a preoției.

Voi cita câțva pasagii din șirele căror plâng atâtea dureri preoțești și din al căror suflu transpiră multe necazuri și nedreptăți:

„Peste preoți, au venit toate sacrificiile impuse de conducătorii țării. S'au impus curbe de sacrificiu la toate salariile, salariul preotului a fost onorat cu două curbe mai mult, decât al celorlalți”.

„Eclezia e în cele mai multe locuri aproape inexistentă, prin cantitatea sau calitatea ei: Dar nici în locurile rari, în cari se găsește într-o măsură mai apreciabilă, ea nu constituie în condițiile actuale de mare criză a economiei un izvor de câștig”... „Oricât ar fi de departe, de un preot ce vrea să fie la înălțimea vremii de azi, gândul la o domnie în senzul burghez al cuvântului, el silindu-se să rămână mai presus de categoriile sociale, frate și părinte al tuturor — va concepe orice om de bunăcredință, că o confundare totală a preotului în preocupările agricole îl fac inapt pentru misiunea sa”...

„Un preot cu un salariu lunar variind între una până la două mii lei e o ființă care sau cade într-o stare de tănăire, de deprimare, sau se confundă în rusticitatea fără orizont și fără noblețe spirituală a preocupărilor materiale”.

Găsim în acest articol și o întrebare pe care dl profesor Stăniloae a smuls-o chiar din sufletul preoției, ca un strigăt de revoltă împotriva tuturor acelor, cari aruncând noroi în ochii ei, își plimbă lustrul lacului și al fracului pe scări de marmură la concerte și conferințe culturale, sau își afundă greutatea grăsimii în pernele somptuoaselor limuzine în plimbări cotidiene de bulevard. Ascultați: „Care intelectual are idealismul, să rămână în mijlocul satului, să facă misionarism prin stăruință și prin aplicarea durabilă a ideilor din conferința pe care o rostește grăbit și pleacă la oraș”.

Dar, ca să faci un comentariu amplu, al cuvântului dlui prof. Stăniloae, ar însemna să-i copiezi articolul în întregime. De aceea am încercat să resum pe scurt câteva gânduri din acest grai sincer al sufletului preoției, lăsând cererile juste dela sfârșit la aprecierea dlui ministru al Cultelor, stăruind totodată pe lângă toate adunările preoțești și eparhiale precum și pe lângă toate congresele de orice natură, ca cercetând desideratele cuprinse în acest articol al dlui Stăniloae, să-l transforme în memoriu pe care îl semnează toți preoții tineri și bătrâni cu amândouă mâinile și-l pecetluiesc cu lacrimile suferințelor nemeritate.

Pr. Asache Marcoviciu

Sfințire de biserică. În 28 Februar c. s'a făcut sfințirea bisericii ortodoxe române din comuna Federi, protopopiatul Jiu. Slujba religioasă în sobor a fost condusă de părintele protopop Ioan Duma. S'a mărturisit un număr mare de credincioși și s'a și împărțit. Predica a ținut-o părintele protopop Duma, arătând rostul mântuirii al bisericii în viața omenească, temeiul sobornicesc al bisericii noastre ortodoxe, sfârșind prin a aduce laude și mulțumiri tuturor celor ce au jertfit pentru zidirea noului lăcaș de închinare.

Probleme-Recensii-Comentarii

Dr. S. Reli: Originea și evoluția istorică a costumului preoțesc la români, cu 10 ilustrații în text. Cernăuți, 1936. Inst. de editură „Glasul Bucovinei”. O broșură de 48 pp. Preț 40 Lei.

Păr. Dr. S. Reli, profesor la facultatea de teologie și seminarul pedagogic universitar din Cernăuți, autor al numeroaselor studii apărute în diferite reviste și în alte publicații, — cercetează și înfățișează, în noul său studiu, originea și dezvoltarea istorică a costumului clerical la români în cursul veacurilor trecute, „în lumina mărturiilor istorice și iconografice pe care le cunoaștem”, arătând astfel elementele atât naționale, cât și străine din costumele preoțesc român de astăzi.

Privitor la îmbrăcămintea clericală în orientul creștin ortodox, autorul citează articolul din *Revista Teologică* din Sibiu (Iulie—August 1935), în care bursierul Arhiepiscopiei noastre aflător la studiu în Atena, *Teodor Bodogae*, a tratat „în mod reușit și interesant”, după autori și izvoare grecești, chestiunea originii și evoluției istorice a hainei clericale în orient.

Intregind aceste cercetări, în capitolele următoare se arată portul clerului român și evoluția lui: în Moldova, Țara Românească (Muntenia și Oltenia), și în Ardeal, terminând cu reforma oficială a portului clerului mirean din România în anul 1876, când Mitropolitul Primat *Calinic Miclescu* (1875—1886) instituind o comisiune, compusă din preoți mireni din București, — cari aveau să dezbătă chestiunea îmbrăcămintei preotului în afară de biserică, — a adoptat propunerea acestei comisii și a recomandat clerului din Arhiepiscopia Bucureștilor un costum modificat pentru clerul mirean, costum deosebit de cel „fanariot” și primit prin urmare „cu multă bucurie” în toată eparhia, — dar, la început, și criticat de unii clerici și de mireni din capitală.

Despre costumele de azi al preoției noastre din Ardeal, autorul spune:

„Acest costum de stofă neagră e ușor, practic, estetic și distinctiv clerical” (pg. 42).

Cum era portul, — tradițional țărănesc, al clerului român ardelean de-a lungul veacurilor până pe la sfârșitul veacului al 18-lea, ni-l prezintă o interesantă figură reproducă din albumul de costume din anul 1729, intitulat: „*Trachten-Cabinet von Siebenbürgen*”, donat Academiei Române de baronul Czekelius Rosenfeld. (Vezi fig. 10 din broșură). Acest preot român dela sate are pe cap fchie, plete lungi pe umeri, barbă mare, cojoc lung de oaie, tivit cu alb și negru, la piept și de laturi împodobit cu broderii frumoase de lână neagră; poartă cioareci (berneveci) de lână albă, în picioare opinci cu gurgui.

Cei chemați să fixeze și să introducă viitorul costum preoțesc, „unitar și venerabil”, pe care să-l primească bucușii preoției noastre de pretutindenea, vor găsi multe și bune informații călăuzitoare în studiul istoric alcătuit cu pricepere de neobositul păr. prof. Dr. S. Reli dela Cernăuți.

Vătășianu Virgil: Pictorul Octavian Smigelschi, Krafft & Drotleff S. A. Sibiu, 1936. Preț: Lei 80.

Autorul, cunoscut în cercurile culturale ardelene prin apreciate conferințe, în materie de pictură religioasă românească, ne prezintă în monografia de față viața și opera pictorului Octavian Smigelschi, a distinsului artist, cunoscut mai ales din executarea izbutită a picturilor catedralei ortodoxe din Sibiu, — picturi considerate ca ocupând locul de frunte între operele monumentale realizate în Ardeal.

Opera cea mai personală a acestui artist a rămas însă, — spune autorul, — colecția de studii și desene, pe care Muzeul Asociațiunii culturale „Astra” din Sibiu o pune la dispoziția vizitatorilor. În aceste studii și desene se destăinuiește „bogăția de fantazie și noblețe de formă cu care le-a înzestrat viziunea și mâna maestrului”.

Volumul, având în foaia de titlu autotipul pictorului, ear în text 31 de ilustrații, se termină cu un capitol despre: importanța lui Smigelschi în istoria picturii românești, arătând că numele artistului înseamnă și un capitol din evoluția picturii românești și mai ales în a celei ardelene.

În pictura religioasă, dela data picturii catedralei din Sibiu (1905), — conchide autorul, — clasicismul de imitație pe de o parte, ear pe de alta tradiționalismul meschin al meșteșugarilor, n'au mai fost posibili.

Despre vechea pictură bizantină, Smigelschi a spus cuvinte ce trebuie reținute cu atât mai vătos, când ele provin dela un credincios neortodox: „Pictura bizantină, — zice O. Smigelschi — ni-a salvat tezaurul artistic al artei antice, toate acele calități superioare și acel spirit creștinesc, cari caracterizează mai cu seamă cele dintâi creațiuni ale artei antice creștine. Lipsite de spiritul sentimentalismului fals și teatral... reprezentările acestea sânt pline de un convingător adevăr intern și de un simț sănătos, de o distinsă moderație în mișcări și gesturi. În conglăsurile cu măreția concepțiunii spirituale, reprezentarea externă formală ne prezintă aceeași monumentalitate, pe lângă o superioară ignorare a realismului de aparență cu o simplitate lapidară și reducerea la esențial, predat în stilul sever al misticismului, cu vădită intențiune de a produce în privitor o impresie psihică unitară, clară și profundă. Cu aceeași energie vedem imprimat tuturor produselor artistice bizantine marele principiu decorativ”. (Pag. 45, 46).

Cartea dlui Virgil Vătășianu, — pe care o recomandăm călduros tuturor celor ce se interesează de valoroasa operă a lui Smigelschi și de evoluția picturii noastre, — se găsește în depozit la Librăria „Dacia Traiană” și la Librăria Arhiepiscopiei din Sibiu.

O mare și frumoasă conferință a rostit, în 20 Februar c., în sala Societății „Tinerimea Română” din București, părintele decan al facultății de teologie, prof. *I. Mihălcescu*, vorbind despre: Maglavit în viața noastră bisericească.

Cât de oportună era conferința distinsului prof., se poate judeca și din cele ce s'au constatat din nou la acest prilej, cu privire la numeroasele vindecări miraculoase petrecute la Maglavit.

În concluzie, P. C. părinte decan a arătat repercusiunea uimiri dela Maglavit asupra vieții noastre bisericești, religioase și morale. Prin minunea dela Maglavit s'a desvelit comoara de credință ce zace în sufletul poporului nostru românesc.

În fine, s'a făcut un puternic reviriment moral în toată țara și în special în regiunea Olteniei, dându-se Bisericii o puternică armă în contra sectanților.

Viața Ilustrată. — Din revista sibiană, condusă cu multă pricepere de directorul ei, părintele prof. N. Colan, a apărut numărul 3 pentru Martie c.

Remarcăm, din acest bogat număr, prinosul închinat poetei ardelene, *Maria Cunțan*. În trei articole, obiectiv scrise, în parte de unii din contemporanii săi, se aduc omagii răposatei *Maria Cunțan*, cu propuneri de luat în seamă, precum și unele date biografice necunoscute despre talentata scriitoare, sibiană de naștere, și adăpostită, în anii din urmă, în București la Azilul de bătrâne „Domnița Bălașa” al așezămintelor brâncovenești.

Cuvinte de adâncă recunoștință se aduc, în același număr, ctitorului *Episcop Nicolae Ivan* al eparhiei Clujului, petrecut de curând la lăcașul de veci.

Alte contribuții, în proză și versuri, însoțite de multe ilustrații frumoase, împodobesc paginile acestei excelente reviste de familie.

Ei își cântă, ei își descântă. „Unirea” din Blaj după ce-a făcut un mare tărbăoiu pe marginea legendei cu jandarmii

din Valea Lungă, inventată de creierul aprins al redactorilor ei, retrace acum cele debitate atunci, silită de o adresă a legiunii de jandarmi care a anchetat cazul și n'a găsit nimic adevărat din invențiile „Unirii”. Se înțelege că toată teoria cu statul prozelitist brodată de „Unirea” pe acest element fraudulos, cade în baltă, iar trecerea poporului din Valea Lungă trebuie să fie recunoscută și de Blaj ca o mișcare spontană. Dar nu acest lucru de prisos vrem să-l remarcăm acum, ci punem întrebarea: dar cu calomniatorii cum rămâne? Oare e permis în țara aceasta oricărui zănatec să scorească tot ce-i place pe seama instituțiilor fundamentale ale statului, fără nici o sancțiune atunci când i se dovedește reaua credință?

Neobosiții aspiranți la onoruri de viitori monseniori dela Unirea blăjană își urmează osanalele în cinstea ordinului iezuit. Numărul mai nou 9, din 29 Februar c., în legătură cu axioma ordinului iezuit («scopul sfințește mijloacele»), ne descoperă că pe această temă s'ar putea face o lovitură mare și grasă», ar fi chiar «o afacere formidabilă», aducătoare de mare câștig bănesc, prin obținerea unui premiu.

A fost adevărat, în secolul precedent, un pater iezuit, *Petru Roh*, «care — spune Unirea — a pus un premiu foarte mare pentru cel ce va dovedi pomenita afirmație», — un premiu care, tot după Unirea, nu l-a putut dobândi, până astăzi, nimenia. Chestia însă nu e tocmai așa. Ea samănă cu inexactitatea ce-o afirmase Unirea despre *Catrina II* a Rusiei și iezuiții săi.

Iezuitul neamț, *Roh*, pe la anii 60 din veacul trecut, făcuse în Germania declarația publică, prin care făgăduiește două mii de florini celui care va dovedi că maxima «scopul sfințește mijloacele» se găsește în scrieri de ale iezuiților.

Firește, «în scrieri de ale iezuiților» nu se va fi găsit un lucru care nu se spune pe față. Dar, în ceea ce privește aplicarea în faptă a numitei maxime din partea iezuiților, aici nu mai încape absolut nici o îndoială: în practică iezuitul lucrează în conformitatea ei deplină. Ear paterul iezuit *Roh*, credincios ordinului, când punea premiul, făcea tot pe iezuitul adevărat.

De alt fel, un renumit profesor universitar al Germaniei, *Mausbach*, — conducător, pe la începutul veacului de acum, al centrului de acolo și profesor de teologie morală romano-catolică, — a recunoscut, că scrierile iezuitice, în unele locuri, conțin practic și de fapt axioma: Scopul sfințește mijloacele.

Chestia, va să zică, este clară pentru toți cei ce vreau să înțeleagă, — minus, negreșit, confrății clarissimi atât de îndărățiți în cultul necondiționat al iezuitismului și al politicii romano-catolice.

INFORMAȚIUNI

Curtea Regală română a luat doliu, pe timp de două luni, la înțetarea din viață a Marelui duces *Victoria*, sora M. Sale Reginei Maria și matusa Suveranului nostru.

Defuncta, care în marele război a trăit în lașii pribegiei, avea deplină înțelegere pentru momentele grele ale istoriei neamului nostru, îmbrăbătând pe cei șovăitori și incurajând nădejile în sufletele românești. Poporul român va păstra o recunoscătoare amintire nobilei marelui duces *Victoria*.

Sărbătorirea Duminecii Ortodoxiei la Sibiu. Duminecă s'a desfășurat, în mijlocul unei numeroase asistențe, obișnuita sărbătoare a Duminecii Ortodoxiei, cu un program întocmit cu deosebită îngrijire, sub conducerea Societății ortodoxe naționale a femeilor române și a FOR-ului, secțiile Sibiu. Despre ortodoxie, ca mare putere de viață, a ținut o strălucită conferință C. Sa preotul *Toma Chiricuță* din București, primită de sibieni cu adevărată însuflețire creștinească. Au mai ținut cuvântări, la acest prilej, părintele rector al Academiei teologice N. Colan și dl Dr. N. Comșa, vicepreședintele FOR-ului, care a prezentat o moțiune contra acordului cu Vaticanul, — moțiune viu aprobată și votată de adunarea întreagă. — Poezii religioase au recitat elevele dela liceul de fete „Domnița Ileana”, — ear piesele corale, potrivit momentului, au fost înfonate, cu toată măestria, din partea corului Școlii normale „Andrei Șaguna”, sub probată diriguire a părintelui profesor T. Popovici.

Distincție binemeritată, pentru o lungă și frumoasă activitate, dezvoltată în slujba sfintei noastre biserici și a culturii naționale, s'a acordat părintelui profesor *Candid Mușlea* dela liceul nostru „Andrei Șaguna” din Brașov. Și anume: I. P. Sf. Mitropolit *Nicolae* al Ardealului a distins pe vrednicul părinte-profesor *Candid Mușlea*

cu brăul roșu în vederea „bunelor servicii aduse bisericii noastre ca învățător, diacon, preot și profesor la liceul ortodox român din Brașov și apreciind activitatea sa pe teren didactic și cultural”. — În cadrul unei solemnități, în Biserica Sf. Nicolae din Schni, P. C. părinte protopop, Dr. Iosif Blaga, a predat brăul roșu, distinsului preot, care a fost viu felicitat de prieteni și cunoscuți.

Act de mulțumire. Comitetul parohial ortodox român din Săcel, protopopiatul Săliște, aduce și pe această cale vii și călduroase mulțumiri dlui Aurelian Radu, profesor în pensiune, pentru frumoasa și creștinească faptă făcută pe seama bisericii din loc, dăruindu-i un libel de depunere în valoare de 50.000 lei. — Dl prof. A. Radu dovedește din nou că se simte legat sufletește de vatra părintească și de sfânta biserică din satul său natal. — În numele comitetului parohial: Pr. Aron Flucș.

Înștiințare. Cercul de recrutare Sibiu aduce la cunoștință tinerilor conștientizați în 1936, cari aparțin acestui cerc următoarele: 1) Incorporarea va avea loc pe ziua de 1 April a. c., când tinerii se vor prezenta la reședința cercului din str. Kempel, conform ordinului de chemare ce a primit. — Acei tineri, care nu se vor prezenta până în ziua de 5 April a. c., vor pierde dreptul de a fi clasați în prisoare de contingent și la orice permisiune și concediu, iar acei care nu se vor prezenta până în ziua de 10 April a. c., vor fi dați în judecată și pedepsiți cu închisoare de la 2—6 luni, conf. art. 224 din codul justiției militare. — Comandatul cercului de recrutare Sibiu: Lt.-colonel Adam Victor.

ȘTIRI LOCALE

Predică în catedrala din Sibiu. Duminecă, 8 Martie 1936, va predica părintele protopop Em. Cioran.

Membrii Societății pentru ajutoarea bolnavilor și anormalilor mintali sânt rugați a lua parte la adunarea generală care se ține Luni, 9 Martie 1936 ora 5 [17] în sala de lectură a Asociațiunii culturale „Astra”. — Intucât nu vor fi membri în număr cerut de stat, se va ține a doua adunare generală la ora 530 [1730] în aceeași zi cu orice număr de membri. — **Comitetul.**

Duminecă, în 8 Martie 1936, ora 6 seara, va conferința în sala mare a județului Sibiu, dl profesor universitar Dr. Iosif Gabrea din București, despre: Tineretul și școala românească. — În aceeași zi, ora 11 și jum., în sala Thalia, se va da un mare festival artistic, organizat de cercul „Iarnik-Bărsan” Sibiu și închinat venerabilului președinte G. Toma Masaryk al republicii cehoslovace. Intrarea liberă.

Nr. 358—935

(7) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. II. Ormindea, prot. Băița, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Beneficiile împreună cu acest post:

1. Întregirea dotației dela stat, conform coalei B.
2. Sesiune parohială în mărime de 20 jug. cat. arător, fânaș, pășune, pădure.
3. Venitul stolar obicinuit în comună.

Casă parohială nu este.
Cereri de concurs se vor înainta oficiului protopopesc în Băița în termen

indicat. Candidații vor anexa la cererile de concurs documentele necesare, precum și autorizația dela P. Ven. Consiliu Arh. cumcă pot concura la această parohie.

Candidații se vor prezenta, cu înștiințarea prealabilă a oficiului protopopesc, în vreo Duminecă sau sârbătoare la biserică, spre a face cunoștință cu credincioșii.

Băița la 16 Decembrie 1935.

Oficiul protopopesc ort. rom. Băița în înțelegere cu consiliul parohial.

Dumitru Secărea
protopop.

Nr. 51—1935

(8) 1—5

Concurs de cântăreț

Biserica ortodoxă română din Araci (Arpătaș) protopopiatul Sf. Gheorghe, jud. Trei Scaune, publică concurs pentru întregirea postului de cântăreț bisericesc.

Consiliul parohial asigură noului cântăreț următoarele venituri:

1. Patru iugăre de pământ arabil calitatea întâia, sesiune cantorală.
2. Venitele stolare reglementare.
3. Zece litri porumb dela fiecare familie, iar dela văduve numai cinci litri.
4. Doi stânjeni de lemne din pădurea parohială, aduși acasă.

Vor fi preferați candidații cari sunt capabili de-a instrui corul bisericesc și al tinerimii „Sfântul Gheorghe”.

Candidații își vor înainta cererile oficiului parohial din Araci, cel mai târziu până la 15 Aprilie 1936 și se vor prezenta în parohie pentru a-și arăta dexteritatea în cântări și tipic.

Cereri de candidații, cari nu au diplome de absolvire dela școala de cântăreți, nu vor luate în considerare.

Cu aprobarea noastră:

Văzut: **Silviu Josan**
paroh
Oficiul protopopesc

Aurel Nistor
protopop

Nr. 1265—1936

(6) 2—3

Concurs din oficiu

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa III-a Mada, protopopiatul Geoagiu, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în Telegraful Român, cu următoarele venituri:

1. Întregirea salariului dela stat conform coalei B.
2. Sesiune parohială 10 jugăre.
3. Doi dubli decaltri cucuruz cu tulei dela circa 120 familii.
4. Folosirea cimitirului.
5. Locuință în natură.
6. Lemne pentru foc.
7. Drept de pășunat.
8. Stola obișnuită.

Reflecții la acest post își vor înainta cererea de concurs conform regulamentului, în termenul de 30 zile, având a se prezenta în vreo Duminecă sau sârbătoare la biserică, spre a face cunoștință cu poporul. Candidații vor prezenta autorizația de concurs dela I. P. S. Sa Arhiepiscopul și Mitropolitul Nicolae, și după prealabila înștiințare a oficiului protopopesc al Geoagiului se vor prezenta și în parohie.

Sibiu, din ședința senatului bisericesc, ținută la 11 Februar 1936.

Consiliul arhiepiscopesc

Extras

din ordonanța judecătorului delegat al Oficiului registrului comerțului de pe lângă Camera de comerț și industrie, Sibiu, privitor la modificarea statutelor institutului de credit și de economii „Albina” Sibiu.

Nr. 286/1935, resp. Nr. 144/1936.

Asupra cererilor introduse la 24 Aprilie 1935 sub No. 255 la 31 Octombrie 1935, sub No. 560 și la 29 Februar 1936 sub No. 144/1936 de către „Albina” institut de credit și de economii Sibiu, privitoare la modificarea statutelor art. 1, 3—4, 6—8, 10, 13, 16—18, 20—21, 23—24, 26, 28, 32, 34—47, 49—51, 53—58, 63, 65—66, 68 și suprimarea articolelor 69—92, modificare și suprimare aprobată prin Decizia No. 7 din 5 Iunie 1935 de către Consiliul superior bancar București în temeiul dispoziției art. 15 din Legea pentru organizarea și reglementarea comerțului de bancă, publicată în Monitorul Oficial No. 105 din 8 Mai 1934, în ziua de mai jos am adus următoarea

Ordonanță:

Disponem înscrierea în registrul societăților bancare modificarea statutelor băncii „Albina” institut de credit și de economii Sibiu în articolele: 1, 3—4, 6—8, 10, 13, 16—18, 20—21, 23—24, 26, 28, 32, 34—47, 49—51, 53—58, 63, 65—66, 68, precum și suprimarea articolelor 69—92.

Data astăzi în Sibiu la 6 Noemvrie 1935 și completată cu ordonanța de rectificare No. 144/1936 din 29 Februar 1936.

Sibiu, la 29 Februar 1936.

Judecătorul delegat al Oficiului registrului comerțului:

[ss] Tănăsescu

Șef de birou:

(1) 1—1

[L. S.]

Nedescifrabil

Nr. 65—1936

(5) 3—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de capelan cu drept de succesiune pe lângă bolnavul paroh Aron Flucș din Săcel, de clasa II-a protopopiatul Săliște, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele sunt:

1. Jumătate din salariul pe care-l primește preotul Aron Flucș, dela Stat;
2. Jumătate din sesiunea parohială; precum și jumătate din venitele stolare ale parohiei.

Concurenții având autorizația arhierescă își vor înainta cererile instruite în regulă subsemnatului oficiu protopopesc în termen legal și se vor prezenta în comună spre ai cunoaște poporul

Săliște la 11 Februar 1936.

Oficiul protopopesc al Săliștei în înțelegere cu Consiliul parohial din Săcel.

Dr. Dumitru Borcia
protopop

Citiți, sprijiniți și răspândiți ziarul

Telegraful Român

Dela Asociația pensionarilor civili

Apel

la toți pensionarii de toate categoriile din orașul și județul Sibiu

Asociația pensionarilor civili din orașul și județul Sibiu, recunoscută ca persoană juridică și cu statute aprobate de tribunal, are în cadrele sale, încă dela înființare, adică dela 1 Iulie 1931, și o secție de ajutor de înmormântare.

Această secție are astăzi 395 membri.

Plătește astăzi ca ajutor de înmormântare celor rămași după decesul unui membru al său, imediat după prezentarea extrasului de moarte, suma de Lei 6000.—

În 4^{1/2} ani (patru și jumătate ani) dela înființare a plătit ca ajutor de înmormântare pentru 39 cazuri de moarte.

Este proiectată o urcare treptată a sumei de ajutor de înmormântare după numărul anilor de vechime ca membru.

Toate categoriile de etate sunt reprezentate ca membri, începând dela etatea de 39 până la 89 ani.

Pentru fiecare caz de moarte se încasează Lei 20.—

În această secție se pot înscrie pensionari și pensionare, precum și soțiile respectiv bărbații lor.

Până la împlinirea etății de 61 ani, înscrierea se face fără adaus de etate; cei în etate de 62, 63 și 64 ani plătesc la înscriere odată pentru totdeauna un adaus de etate de Lei 300.— cei în etate de 65, 66 și 67 ani de Lei 500.— și cei de 68, 69 și 70 ani un adaus de Lei 800.—

Adausul de etate în cazuri documentate se poate plăti în trei rate lunare.

Persoane, care au trecut peste etatea de 70 ani, născuți 1865, nu se mai pot înscrie în secția de înmormântare.

Dreptul la ajutor de înmormântare urmează numai membrilor cu vechime de 3 luni.

Acestea condițiuni de primire sunt valabile numai pentru aceia pensionari, cari se înscriu în secția de înmormântare până la 31 Martie 1936 inclusive.

Dela 1 Aprilie 1936 începând intră în vigoare condițiunile mai agravante, stabilite de adunarea generală din anul trecut, și anume:

Până la împlinirea etății de 60 ani nu se plătește adaus de etate.

Cei de 61 ani etate plătesc odată pentru totdeauna un adaus de Lei 400.— cei de 62 ani Lei 500.— cei de 63 ani Lei 700.— cei de 64 ani 1000 Lei, cei de 65 ani Lei 1300.

Acest adaus de etate în cazuri documentate se poate plăti în 6 rate lunare.

Persoane care au trecut peste etatea de 65 ani, după 31 Martie 1936 nu se mai pot înscrie în secția de înmormântare.

În interesul propriu al tuturor categoriilor de pensionari, ca ofițeri, — subofițeri, — de stat, — județ, — comună, — Biserica, — bancă, — chiar și particulari, sunt invitați a se înscrie încă înainte de 1 Aprilie a. c. la secția de ajutor de înmormântare

Înscrierile se fac în biroul Asociației pensionarilor civili din str. Regele Carol II Nr. 26, în fiecare Luni, Joi și Sâmbătă, între orele 4—6 după amiază.

La înscriere sunt a se prezenta: un document care să dovedească calitatea de pensionar, și unul pentru dovada etății.

Conducerea

„ALBINA”, institut de credit și de economii, Sibiu

Exh. Nr. 5244/1936.

CONVOCARE

Domnii acționari ai institutului de credit și de economii „ALBINA”, Sibiu, sunt invitați în virtutea art. 19 și 25 pentru ziua de 28 Martie 1936, ora 10 a. m., la

a LXIII-a adunare generală ordinară,

care se va ține în localul de ședințe al institutului „ALBINA” din Sibiu, strada Visarion Roman 1.

Adunarea generală ordinară va fi legal constituită, dacă conform art. 25 al Statutelor vor fi prezenți cel puțin 20 acționari, cari să reprezinte a 10-a parte din capital.

ORDINEA DE ZI:

1. Deschiderea și constituirea adunării generale;
2. Darea de seamă a consiliului de administrație, Bilanțul și Contul Profit și Pierdere pe anul 1935 și raportul consiliului de cenzori;
3. Descărcarea consiliului de administrație și a consiliului de cenzori;
4. Distribuirea beneficiului net;

Domnii acționari, cari voiesc să participe la adunarea generală în persoană sau prin plenipotențiați, în conformitate cu art. 22, 23 și 25 din statutele societății, trebuie să depună acțiunile și plenipotențele cel mult până Luni, în 23 Martie a. c., la 12 ore, la casa Centralei noastre în Sibiu.

Depunerea acțiunilor resp. a plenipotențelor în scopul indicat se poate face și la filialele institutului din Brașov, București, Cluj, Dicio-Sănmărtin, Lugoj, Mediaș, Târgu-Murăș și Timișoara, precum și la băncile „Ardeleana” din Orăștie, „Furnica” din Făgăraș și Banca Românească din București, tot până la termenul de 23 Martie a. c. Sibiu, 22 Februarie 1936.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE.

